

23.

2007

le

MAJALANDUSAASTA ARUANNE

Majalandsusaasta algus 01.jaanuar 2007. a.
Majalandsusaasta lõpp 31.detsember 2007. a.

Äriühisuse nimi:

EESTI TÕULIIGI ARETUSÜHISTUS

Äriregistri number:

10023404

Aadress:

Marja
61411 Tallinn maakond

Telefon:

7 493 144
51 35927 (GSM)
7 493 127 (faks)

E-mail:

estpig@estpig.ee

Tegevjuht:

Raivo Laanemaa

SISUKORD

Juhatuse deklaratsioon	3
Tegevusaruanne	4
Raamatupidamise aastaaruanne	
Raamatupidamisbilanss	8
Kasumiaruanne	9
Rahavoogude aruanne	10
Omakapitali aruanne	11
Raamatupidamise aastaaruande lisad	
Raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud arvestusmeetodid ja hindamiselused	12
Lisa 1. Nõuded ostjate vastu	14
Lisa 2. Väheolulise maksumusega inventar	14
Lisa 3. Muud nõuded	14
Lisa 4. Ettemaksed teenuste eest	14
Lisa 5. Materiaalne põhivara	14
Lisa 6. Maksuvõlad ja ettemaksed maksude osas	15
Lisa 7. Muud võlad ja võlad töövõtjatele	15
Lisa 8. Liisingukohustused	15
Lisa 9. Müügitulu geograafilises lõikes	17
Lisa 10. Tõukari	17
Lisa 11. Tehingud seotud osapooltega	17
Majandusaasta kasumi jaotamise ettepanek	18
Majandusaasta aruande allkirjad	19
Audiitori järeldusotsus	

Juhatuse esimees Raivo Laanemaa

JUHATUSE DEKLARATSIOON

Eesti Tõusigade Aretusühistu juhatus on koostanud 2007. a majandusaastaruande.

Majandusaastaruande koostamisel on lähtutud äriseadustiku ja raamatupidamise seaduse nõuetest ning järgitud hea raamatupidamistava nõudeid.

Aastaruanne kajastab õigesti ja õiglaselt Eesti Tõusigade Aretusühistu vara, kohustusi, omakapitali ja majandustegevuse tulemusi.

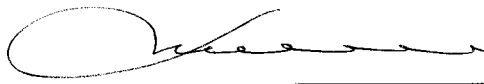
Aastaruande koostamisel rakendatud põhimõtted, arvestusmeetodid ja hindamise alused on kooskõlas hea raamatupidamise tava nõuetega.

Raamatupidamise aastaruandes kajastuvad olulised vara ja kohustuste hindamist mõjutavad asjaolud, mis ilmnesid bilansi kuupäeva 31.12.2007.a. ja aruande koostamispäeva 23.03.2008.a. vahemikul.

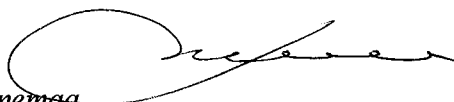
Juhatuse hinnangul on Eesti Tõusigade Aretusühistu jätkuvalt tegutsev.

Juhatus kinnitab lehekülgedel 4 kuni 16 toodud Eesti Tõusigade Aretusühistu 2007. a. majandusaastaruande koostamise õigsust ja täielikkust

Juhatuse liige Raivo Laanemaa

Juhatuse esimees Raivo Laanemaa

TEGEVUSARUANNE

1. Juhatuse esimehe pöördumine

Möödunud aasta tegevusaruannet koostama hakates meenus eelmine üldkoosolek, kus toimusid põhimõttelised muutused meie organisatsioonis - võtsime vastu uue põhikirja. Võtmeküsimuseks oli ühistu liikmelisus, et selgineks liikme soov teha kasulikke otsuseid ja ka vastutada nende eest. Teiseks seati eesmärgiks uuendada aretusprogrammi ja selle elluviimise teid. Pidevaks arenguks on vaja teha üha uusi otsuseid, käia ajaga kaasas ja olla konkurentsivõimeline.

Meie, seakasvatavad, oleme põllumajandussaaduste tootjad, tööandjad oma piirkonnas, teenusepakkujad ja mida kõike veel. Põllumajandus jääb kindlasti tulevikuski maapiirkonnas olulisimaks valdkonnaks - järelkult oleme elukvaliteedi tagajad maal ning seeläbi riigi oluline tugi.

2007ndat aastat peetakse üldiselt põllumajandusele üheks edukamaks (*kasvas põllumajanduslik kogutulu, EL kiitis heaks maaelu arengukava*), siis seakasvatajatel on väga raske sama meelt olla. Me elame aega, kus jätkub viimase ehk 50 aasta tõsisemaid kriise. Põllumajanduse paratamatus ongi tihti see, et kriiside ja tõusude ajad vahelduvad. Parematel aegadel tuleb valmistuda halvemateks. Praegune aeg on seakasvatajale väga raske, aga optimistlikumalt öeldes – karastav, mil peab tegutsema eriti targalt ja vältima valesid otsuseid tulevikku silmas pidades. Efektiivsus, s.o. kindlasti praegune märksõna omal kohal.

Aretussigade intensiivse liikumise korral karjast karja on tootmise järjest parema efektiivsuse saavutamisel määrava tähtsusega karja tervis ja õige söötmine, sigade heaolu, geneetiline vastupanuvõime ja *ohtlike loomataudide puudumine*. Eeltoodust lähtuvalt kutsus aretusühistu nõukogu ellu kaks töögruppi - sigade söötmise töögrupi ja sigade tervisealase töögrupi.

Euroopa Liidu seadusandluse rakendumine on elusloomadega kauplemisel toonud kaasa tunduvalt vabama loomade liikumise võimaluse liikmesriikide vahel. Vaatamata usaldusväärsele veterinaarjärelevalvele teistes liikmesmaades, eksisteerib siiski Euroopa Liidu senisele praktikale tuginedes reaalne oht loomataudide sissetoomiseks Eestisse ja just elusloomadega. Ka meie oma farmid on erinevate tervisetasemetega ja loomade liikumine karjade vahel vajab kindlat reeglistikku, et mitte levitada haigustekitajaid madalama tervisestandardiga karjadest tervematesse. See tingis vajaduse moodustada töögrupp sigalate terviseregistri ja klassifikatsiooni loomiseks.

Arvestades Eesti sigade tervisealast olukorda, suhteliselt soodsat geograafilist asendit, veterinaarteenistuse heal tasemel töökorraldust ja loomade heaolu reeglite järgimist, tuleks sellealane tegevus muuta teadlikuks ja süsteemseks. Ettevõtjad peavad olema piisavalt teadlikud ja ka organiseeritud, et loomade vaba liikumise tingimustes (vabakaubandusega kaasneb ka haiguste vaba liikumine), tagada pideva karjatervise jälgimise kaudu ühtlane tervisestandard. See tähendab loomade liikumist sama tervisetasemega karjade vahel või allpool olevatele tasemetele, eesmärgiga nihutada paremat karjatervise taset nn. madalamatele astmetele.

Riigi ülesandeks on kaitsta nakkuste maaletoomise eest ning teostada järelevalvet kehtestatud reeglite täitmise üle. Meil ei ole selget ülevaadet tootmiskarjade tervisestaatusest. Samuti pole selget arusaama, millist tervise-staatust me peame oma seakasvatusele optimaalseks ja jõukohaseks – seda nii riigiorganite kui seakasvatajate poolel. Saavutada tuleks olukord, kus loomi ei saa kontrollimatult maale tuua ja loomad ei liigu kontrollimatult ka riigisiselt.

Sigade söötmisspetsialisti koolitamiseks on nõukogu heakskiidul välja pandud kaks stipendiumi Maaülikooli üliõpilastele, kes vastava etteantud uurimisteema raames tegeleksid sigade söötmisküsimustega Eesti tingimustes.

2. Struktuur, juhtimine ja personal

Eesti Tõusigade Aretusühistu halduslik struktuur on järgmine: kõrgeimaks organiks on üldkoosolek, mis valib kolmeks aastaks kuni 11 liikmelise nõukogu. Alaliseks juhtivorganiks on põhikirjaliselt 1-3 liikmeline juhatus, mis on valitud nõukogu poolt kolmeks aastaks. Käesoleval ajal on juhatus üheliikmeline.

3. Tegevus ja investeeringud

Eesti Tõusigade Aretusühistu teostab sigade jõudluskontrolli ning sperma kogumist, säilitamist ja müüki vastavalt Põllumajandusministeeriumi Veterinaar- ja Toiduameti tunnustamise otsustele. 20. märtsi 2008. aasta seisuga kuulub Eesti Tõusigade Aretusühistusse 47 liiget. Üldkoosolekutevahelisel perioodil astusid seakasvatuse lõpetamise või liitumise tõttu aretusühistust välja AS Adavere Agro, Jaagumäe Talu, Vändra OÜ, Külmsoo Talu, Tammis PM OÜ, OÜ Antera.

Aretusühistu tegevuskulud jagunevad kolmeks:

1. Üldkulud (juhatuse esimees, sekretär, raamatupidamine)
2. Aretuskulud (tõuraamatu ja aretusregistri pidamine, jõudluskontroll)
3. Seemendusjaama kulud.

2007. aastal moodustasid äritulud kokku 8 709 325 krooni, millest müügitulu oli 4 504 325 krooni. Põhilisteks tuluallikeks olid sperma müük, nõuande- ja konsulenditeenus, liikmemaksud ja riiklikud toetused. Keskmise töötajate arv 2007. aastal oli 16. Töötasu arvestati 2007. aasta eest 2 056 842 krooni ja sotsiaalmakse 662 258 krooni.

2007ndal aastal peamisteks investeeringuteks olid sigade seemendusjaama katuse vahetus, tehnoloogia uuendamine (Piglog 105) ja seemendusjaama juurdeehituse projekteerimine.

Käesoleval aastal on planeeritud üheks suuremaks investeeringuks seemendusjaama uue 30 kohalise lauda ehitus. Ehitus on praeguseks ajaks sisuliselt alanud. Teiseks planeerib aretusühistu ka sellel aastal osta lisaks spermainpordile ka importtõuloomi, et tagada meie väikese populatsiooniga tipparetuskarjade parem kvaliteet ja kiirem aretusedu. Esialgsed kokkulepped on tehtud ja aprillis lähevad aretusühistu spetsialistid loomi välja valima. Väga vajalik on ka panustada liha-uuringute ja konsulenditegevuse materiaal-tehnilisse baasi. Planeeritud on töötajate süstemaatiline teadmiste täiendamine nii kohapeal kui ka loodud välissidemete kaudu.

Eesti Tõusigade Aretusühistu on jätkuvalt tegutsev seakasvatajate ühisorganisatsioon, mis tegutseb peale põhitegevuse ka seakasvatajate ühiskondliku koondaja rollis. Aretusühistu esindab seakasvatajate huve ka Euroopa farmerite ja tootjate liitude organisatsioonis COPA-COGECA Brüsselis, EFFABAR-s, EPP-s, EPKK-s. Traditsioone jätkates on Eesti Tõusigade Aretusühistu valinud AASTA SEAKASVATAJA.

Tagasisivaadates olid tiitlisaajad 2004.aastal OÜ Hinna SF omanikud (Ulve ja Kalmer Märtsen). 2005.aastal valiti suurtootjate osas parimaks Valjala Söödatehase grupp ja keskmise ja väiksemate farmide osas Jampo Seakasvatuse OÜ (Eeva Kõomägi), 2006. a Ermo Sepa talu eesotsas Ermo Sepaga, kelle aretusühistu esitas ka Maalehe poolt korraldatud Aasta Põllumehe tiitli nominendiks ja kus esitatu ka selle tiitli võitis.

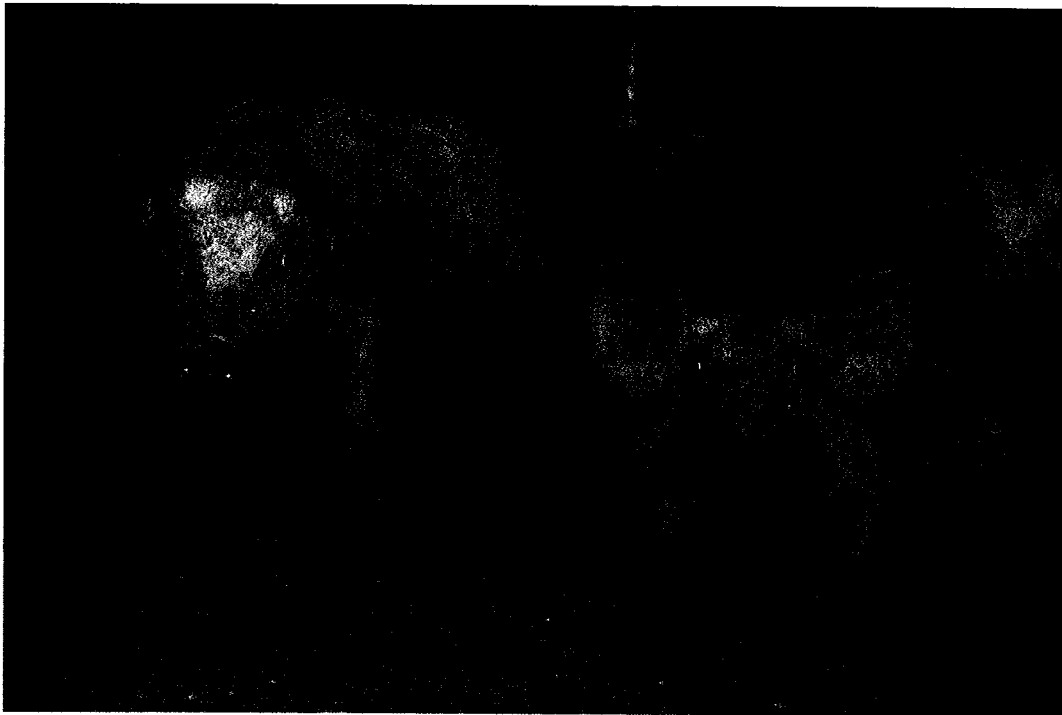
Juhatuse esimees Raivo Laanemaa

Möödunud aasta parimaks tunnistas komisjon, kuhu kuulusid Veterinaar- ja Toiduameti, Jõudluskontrolli Keskuse ja Eesti Tõusigade Aretusühisu spetsialistid, AS Rey (Valentin Kütt). Jätkunud on kõik traditsioonid. Toimusid Eesti seakasvatajate suvepäevad Toorakul ja välisreis Portugali. Kokkulepped on tehtud ka käesoleva aasta ürituste toimumiseks.

Toimuvaga kursis olles ja positiivsete muutustega kaasa minnes, on Eesti seakasvatusel ja Eesti Tõusigade Aretusühistul usk positiivsesse tulevikku. Prognooside kohaselt ootab lihasektorit ees hindade soodne areng, kuigi sealihha koguseline tootmine võib langeda 90ndate tasemele.

Me väärtustame liikmeid, kaasamõtlejaid, suhtlemist. Me oleme avatud kõigile. Me panustame jätkuvalt tugevasse meeskonnatöösse, asutustevahelisse koostöösse, liikmetevahelisse ühistöösse ja kõigisse ühistegemistesse. Rasketel aegadel on oluline, et me kõik pingutaks ühise eesmärgi nimel. Üksikute indiviidide väga head oskused ei ole tavaliselt taganud meeskonna pikaajalist edu, vaid neid oskusi tuleb kasutada ühistegemiste huvides.

Edukat sigade aretustöö jätku!

Juhatuse esimees Raivo Laanemaa

4. Olulisemad suhtarvud

	2007	2006
Müügitulu muutus	20,50%	16,21%
Toetuste summa muutus	50,60%	3,10%
Ärikasumi marginaal	16,51%	3,11%
Puhaskasumi marginaal	16,90%	2,65%
Varade tootlus	39,31%	7,65%
Omakapitali tootlus	72,01%	14,33%
Omakapital varadest	61,04%	47,43%
Likviidsussuhtarv	1,74	1,01

Müügitulu muutus = $(\text{Müügitulu aastal } n / \text{Müügitulu aastal } (n-1)) - 1$

Toetuste summa muutus = $(\text{Toetuste muutus aastal } n) / \text{Toetuste muutus aastal } (n-1) - 1$

Ärikasumi marginaal = $\text{Ärikasum} / \text{Äritulu}$

Puhaskasumi marginaal = $\text{Puhaskasum} / \text{Äritulu}$

Varade tootlus = $\text{Ärikasum} / \text{Aasta keskmine varade maht}$

Omakapitali tootlus = $\text{Puhaskasum} / \text{Aasta keskmine omakapitali maht}$

Omakapital varadest = $\text{Omakapital} / \text{Varad kokku}$

Likviidsussuhtarv = $\text{Käibevarad} / \text{Lühiajalised kohustused}$

Juhatuse esimees Raivo Laanemaa

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE**Raamatupidamisbilanss**

AKTIVA	31.12.2007	31.12.2006
Käibevara		
Raha	1 838 782	609 651
Nõuded ja ettemaksed		
Nõuded ostjate vastu (1)	366 653	437 298
Ettemaksed teenuste eest (4)	40 623	29 514
Muud lühiajalised nõuded (3)	752	2 581
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded (6)	75 703	0
Kokku	483 731	469 393
Varud	45 057	9 270
Käibevara kokku	2 367 570	1 088 314
Põhivara		
Materiaalne põhivara(5)		
Maa	22 402	22 402
Ehitised	1 277 117	358 339
Masinad ja seadmed	789 086	697 365
Muu materiaalne põhivara	75 670	63 182
Lõpetamata ehitised ja ettemaksed	20 000	532 859
Põhivara kokku	2 184 275	1 674 147
AKTIVA KOKKU	4 551 845	2 762 461
PASSIVA		
Lühiajalised kohustused		
Pikaajal. laenukohustuste tagasimaksed jär.per.-l (8)	95 998	71 212
Võlad ja ettemaksed		
Võlad tarnijatele	279 897	448 144
Võlad töövõtjatele (7)	359 024	263 638
Maksuvõlad(6)	284 273	292 012
Muud võlad (7)	341 935	6 767
Saadud ettemaksed	222	606
Kokku	1 265 351	1 011 167
Lühiajalised kohustused kokku	1 361 349	1 082 379
Pikaajalised kapitalirendikohustused (8)	411 858	369 744
Kohustused kokku	1 773 207	1 452 123
Omakapital		
Osakapital	173 423	177 323
Kohustuslik reservkapital	15 902	15 902
Muud reservid	490 748	490 748
Jaotamata kasum	2 098 565	626 365
Omakapital kokku	2 778 638	1 310 338
PASSIVA KOKKU	4 551 845	2 762 461

Juhatuse esimees Raivo Laanemaa

Kasumiaruanne

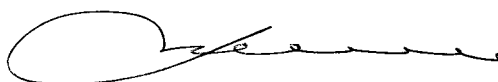
	2007	2006
Müügitulu (9)	4 504 325	3 737 989
Muud äritulud	4 205 000	2 877 030
Toetused	4 034 014	2 678 690
Muud äritulud	3 086	42 840
Liikmemaksud	167 900	155 500
Äritulud kokku	8 709 325	6 615 019
 Kaubad, toore, materjal ja teenused	 -1 777 814	 -1 482 600
Mitmesugused tegevuskulud	-2 414 892	-2 268 204
Tööjõu kulud	-2 719 100	-2 322 082
Palgakulu	-2 056 842	-1 743 182
Sotsiaalmaksud	-662 258	-578 900
Põhivara kulum ja väärtuse langus	-324 739	-263 455
Muud ärikulud	-35 001	-72 947
 Ärikasum	 1 437 779	 205 731
 Finantstulud ja -kulud	 34 421	 -30 473
Intressitulud	65 388	1 804
Intressikulud	-30 967	-32 277
 Aruandeaasta puhaskasum	 1 472 200	 175 258

Juhatuse esimees Raivo Laanemaa

Rahavoogude aruanne

	2007	2006
Rahavood äritegevusest		
Käibekapital äritegevusest		
Puhaskasum	1 472 200	175 258
Materiaalse põhivara kulum	324 739	263 455
Materiaalse põhivara mahakandmine	0	-1272
Kasum põhivara müügist	0	-27 754
Lootusetuks ja ebat.-ks kantud nõuded	0	4 502
Sihtfinantseerimine tõuaretustööks	-4 034 014	-2 678 690
Kokku käibekapital äritegevusest	-2 237 075	-2 264 501
Käibekapitali kirjete muutus		
Ostjate võla muutus	70 645	-97 592
Mitmesuguste nõuete muutus	1 829	12 288
Ettemakstud maksude muutus	-75 503	0
Ettemakstud tul.-te perioodide kulude muutus	-11 109	-14 409
Varude jääkide muutus	-35 787	-6 150
Ostjate ettemaksete muutus	-384	-31 242
Tarnijate võla muutus	-168 247	272 070
Töövõtjate võla muutus	95 386	29 359
Maksuvõlgade muutus	-7 739	-174 395
Muude võlgade muutus	335 168	-54 667
Käibekapitali kirjete muutus kokku	204 259	-64 738
Kokku äritegevusest	-2 032 816	-2 329 239
 Rahavood finantseerimistegevusest		
Saadud pikaajalisi laene	165 348	-70 165
Tasutud pikaajalisi laene	-102 548	0
Sihtfinantseerimine tõuaretustööks	4 034 014	2 678 690
Kokku finantseerimistegevusest	4 096 814	2 608 525
 Rahavood investeerimistegevusest		
Soetatud põhivara	-834 867	-150 631
Laekus põhivara müügist	0	45 424
Kokku investeerimistegevusest	-834 867	-105 207
 Raha ja rahaekvivalentide muutus	1 229 131	174 078
Raha ja rahaekvivalendid perioodi algul	609 651	435 573
Raha ja rahaekvivalendid perioodi lõpus	1 838 782	609 651

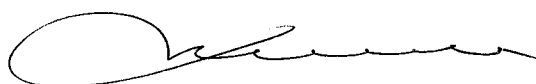

Juhatusesimees Raivo Laanemaa

Omakapitali aruanne

	Osa- kapital	Reserv- kapital	Jaotamata kasum	Omakapital kokku
Omakapital 31.12.2005	177 323	441 009	516 749	1 135 081
Reservide muutus		65 641	-65 641	0
Puhaskasum 2006	0	0	175 258	175 258
Omakapital 31.12.2006	177 323	506 650	626 365	1 310 338
Osakapitali vähenemine	-3 900	0	0	-3 900
Puhaskasum 2007	0	0	1 472 200	1 472 200
Omakapital 31.12.2007	173 423	506 650	2 098 565	2 778 638

Eesti Tõusigade Aretusühistu osakapital on kujunenud ühistu moodustamisel üle antud varadest. 2007. aasta osakapitali vähenemine on tingitud osanike väljaastumistest. Aastaruande koostamise hetkel on ühistul 58 liiget, kelle osamaksu suuruseks on 300 krooni – kokku 14 400 krooni.

Juhatuse esimees Raivo Laanemaa

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud arvestusmeetodid ja hindamisalused

Eesti Töusigade Aretusühistu 2007. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti Vabariigi hea raamatupidamistavaga ja kasutades soetusmaksumuse printsiipi.

Hea raamatupidamistava põhinõuded on kehtestatud Eesti Vabariigi raamatupidamise seaduses, Eesti Vabariigi Raamatupidamise Toimikonna poolt väljaantud juhendites ning Vabariigi Valitsuse ja rahandusministri vastavasisulistes määrustes.

Eesti Töusigade Aretusühistu kasutab kasumiaruande koostamisel Eesti Vabariigi raamatupidamise seaduse lisas 2 toodud kasumiaruande skeemi nr 1.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud Eesti kroonides.

Peamised arvestuspõhimõtted, mida kasutati raamatupidamise aastaaruande koostamisel on toodud allpool.

Eesti Töusigade Aretusühistu põhikirjalisteks ülesanneteks on sigade tõuaretustöö edendamine Eesti Vabariigis ja seakasvatuse spetsialistidele täiendõppe korraldamine.

Eesti töusigade aretustöö teostamisega seotud kulude katteks on saadud sihtfinantseerimist 4 034 014 krooni, mis on kajastatud kasumiaruandes muude ärituludena.

Eesti Töusigade Aretusühistu ei oma teiste ettevõtete aktsiaid ega osasid, samuti ei kuulu ta ühegi äriühenduse koosseisu, Aastaaruanne on iseseisev aruanne.

Eesti Töusigade Aretusühistu raamatupidamisarvestus toimub tekkepõhisest arvestusprintsiibist lähtuvalt.

Raha ja raha ekvivalendid

Raha ja selle ekvivalentidena kajastatakse rahavoogude aruandes kassas olevat sularaha, arvelduskontode jääke ning Hansapanga deposiidi kontrol olevat raha.

Nõuded ostjate vastu

Ostjatelt laekumata arved on bilansis hinnatud lähtuvalt tõenäoliselt laekuvatest summadest. Seejuures hinnatakse iga konkreetse kliendi laekumata arveid eraldi, arvestades teadaolevat informatsiooni kliendi maksevõime ja võimalike vaidluste kohta. Lootusetud nõuded on kantud bilansist välja.

Materiaalne põhivara

Põhivaraks loetakse varasid kasuliku tööeaga üle ühe aasta ja maksumusega alates 10 000 krooni. Põhivara võetakse arvele soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast, mittetagastavatest maksetest ja muudest põhivara kasutusele võtuga otseselt seonduvatest väljaminekutest. Varad, mille kasulik tööiga on üle 1 aasta, kuid mille soetusmaksumus on alla 10 000 krooni kajastatakse kuni kasutusele võtmiseni väheväärtusliku inventarina (varudes) ja vara kasutusele võtmise hetkel kantakse 100%-liselt kulusse. Kuludesse kantud väheväärtuslike inventaride üle peetakse arvestust bilansiväliselt. Kulumi arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit. Aastane kulumi norm määratakse igale põhivara objektile eraldi sõltuvalt selle kasulikust tööeast.

Kulumi määrad aastas on põhivara gruppidele järgmised:

• Ehitised ja rajatised	3-15 %
• Tootmiseseadmed	10-20 %
• Muud masinad ja seadmed	10-25 %
• Muu inventar, tööriistad ja sisseseade	20-40 %

Maal kulumit ei arvestata.

Kapitali- ja kasutusrendid

Kapitalirendina kajastatakse alates 2004. aastast renditehingut kõigil juhtudel, kui esineb vähemalt üks alljärgnevatest tingimustest:

- a) renditava vara omandiõigus läheb rendiperioodi lõpuks üle rentnikule;
- b) rentnikul on optsioon osta renditavat vara hinna eest, mis on eeldatavasti oluliselt madalam selle vara õiglasest väärtusest optsiooni realiseerimise kuupäeval ning rendi jõustumise hetkel on piisavalt kindel, et rentnik seda võimalust kasutab;
- c) lepinguperiood kestab suure osa (üle 75%) renditava vara majanduslikust elueast, isegi kui omandiõigus ei lähe üle;
- d) rendi jõustumise hetkel on rendimaksete miinimumsumma nüüdisväärtus peaaegu sama suur (üle 90%) kui renditava vara õiglane väärtus;
- e) renditud vara on niivõrd spetsiifiline, et ainult rentnik saab seda ilma suuremate modifikatsioonideta kasutada.

Sihtfinantseerimine

Tegevuskulude sihtfinantseerimise kajastamisel lähtutakse tulude-kulude vastavuse printsiibist. Valitsuse sihtfinantseerimine, mida saadi eelmise perioodi tegevuskulude kompenseerimiseks, arvestatakse selle perioodi tuluna, millal sihtfinantseerimise summat saab usaldusväärselt ja objektiivselt määrata ning kui laekumine on tõenäoline.

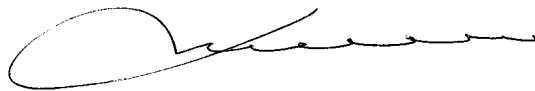
Mitterahaline toetus kajastatakse 0-maksumusega lähtudes soetusmaksumuse printsiibist. Finantsabi kajastatakse tuluna siis, kui saadaolevat finantsabi saab usaldusväärselt ja objektiivselt määrata ning on kindel selle finantsabi laekumine.

Välisvaluutas toimunud tehingute kajastamine

Välisvaluutas fikseeritud tehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval ametlikult kehtinud Eesti Panga valuutakursid. Välisvaluutatehingutest saadud kasumid ja kahjumid on kasumiaruandes kajastatud periooditulu ja -kuluna.

Tulude arvestus

Kaupade müügist tulenevat tulu kajastatakse siis, kui kõik olulised omandiga seotud riskid on läinud üle ostjale ning müügitulu ja tehinguga seotud kulu on usaldusväärselt määratav. Teenuste osutamisega seotud tulu kajastatakse vastavalt osutatava teenuse täitmise valmidusastmele. Teenuse täitmise valmidusastet hinnatakse lähtudes teenusele seni tehtud kulutuste osast võrreldes projekti kogukuludega. Liikmemaksud arvestatakse tuluks kassapõhiselt, nõudeid laekumata liikmemaksude osas peetakse bilansiväliselt.

Lisa 1. Nõuded ostjate vastu

Nõuded ostjate vastu on 366 653 krooni. Varem lootusetuks kantud nõudeid ei laekunud ning 2007.a. ei hinnatud ühtegi nõuet ebatõenäoliseks.

Lisa 2. Väheolulise maksumusega inventar

Inventari, mille soetusmaksumus ei ületa 10 000 krooni on soetatud 2007 aastal 273 806 krooni eest. Kõik on kantud jooksva aasta kuluks ja kajastub kasumiaruandes real "Muud tegevuskulud".

Lisa 3. Muud nõuded

Muude lühiajaliste nõuete all on näidatud aruandvatele isikutele makstud majanduskulude avansi kasutamata jääki ja laekumata intresside nõuet.

Lisa 4. Ettemaksed teenuste eest

Bilansirida ettemaksed teenuste eest summas 29 514 krooni koosneb: 28 185 krooni vara kindlustusmaksed, ettemaksed tellitud perioodika eest 6 187 krooni, 5637 krooni ettemaks kütuse eest.

Lisa 5. Materiaalne põhivara

	Maa ja ehitised	Liisitud autod	Muud Transpordi vahendid	Muud seadmed	Kontori inventar	Arvutid ja tarkvara	Pooleliolev ehitus	Kokku
Soetusmaksumus 31.12.2005	470 326	901 088	128 154	245 345	91 023	120 684	532 859	2489479
Soetamine	0	0	0	137 928	0	12 703	0	150 631
sh. lõpetamata ehitusest	0	0	0	0	0	0	0	0
Müüdud ja mahakantud põhivara soetusmaksumus		-148220	-86 864	-52 252	-2 542	-89 083	0	-378 961
Soetusmaksumus 31.12.2006	470 326	752 868	41 290	331 021	88 481	44 304	532 859	2 261 149
Akumuleeritud kulum 31.12.2005	-67 188	-235 893	-93 701	-163 193	-36 154	-89 977	0	686 107
Arvestatud kulum	-22 396	-167 807	-4 902	-30 856	-17 213	-22 886	0	266 060
Maha kantud põhivara kulum	0	148 220	70 466	49 852	2 542	94 089	0	365 169
Akumuleeritud kulum 31.12.2006	-89 584	-255 480	-28 137	-144 197	-50 825	-18 774	0	-586 997
Jääkmaksumus 31.12.2005	403 137	665 195	34 453	82 152	54 869	30 707	532 859	1 803 369
Jääkmaksumus 31.12.2006	380 741	497 388	13 153	186 823	37 656	25 530	532 859	1 674 147
Soetusmaksumus 31.12.2006	470 326	752 868	41 290	331 021	88 481	44 304	532 859	2 261 149
Soetamine	973 601	169 449	27 373	134 703	12 600	30 000	20 000	1 367 726
sh. lõpetamata ehitusest	532 859	x	x	x	x	x	x	x
Soetusmaksumus 31.12.2007	1 443 927	922 317	68 663	465 724	101 081	74 304	20 000	3 096 016
Akumuleeritud kulum 31.12.2006	-89 584	-255 480	-28 137	-144 197	-50 825	-18 774	0	-586 997
Arvestatud kulum	-54 824	-170 343	-7 713	-61 747	-14 264	-15 848	0	-324 739
Akumuleeritud kulum 31.12.2007	-144 408	-425 823	-35 850	-205 944	-65 089	-34 622	0	-911 736
Jääkmaksumus 31.12.2006	380 741	497 388	13 153	186 823	37 656	25 530	532 859	1 674 147
Jääkmaksumus 31.12.2007	1 299 519	496 494	32 813	259 780	35 992	39 682	20 000	2 184 280

Juhatuse esimees Raivo Laanemaa

Lisa 6. Maksuvõlad ja ettemaksed maksude osas

Maksuliik	31.12.2007	31.12.2006
Ettevõtte tulumaks erisoodustustelt	8 524	2 441
Kinnipeetud tulumaks	94 519	76 174
Sotsiaalmaks	166 489	121 520
Maksuintressid	-926	27 247
Töötuskindlustus maksed	5 746	1 142
Kogumispension	9 921	5 891
Käibemaks	0	57 597
Kokku	284 273	292 012

31.12.2007.a. seisuga on käibemaksu ettemakse 75 703 kr.

Lisa 7. Muud võlad ja võlad töövõtjatele

Bilansikirjel võlad töövõtjatele on näidatud väljamaksmata töötasu 122 714 krooni, väljamaksmata tasud nõukogu liikmetele 17 709 krooni ja kasutamata puhkuse reserv 218 601 krooni.

Muudeks võlgadeks on arveldused aruandvate isikutega 37 135kr, 4 500 kr võlgnevus väljaastunud liikmete ees ning 300 000 kr võlgnevus Jõudluskontrollikeskuse ees tõuraamatu andmete ja aretusregistri pidamise ees, mille eest arve esitati veebruaris 2008.a.

Lisa 8. Liisingukohustused

Kasutusrendi tingimustel on renditud sõiduauto Renault Scenic Luxe Privilege 2,0.

Intressimääraks on 5,90% aastas.

Viimane osamakse tasutakse graafikujärgselt 30.juulil 2009.a.

Alg- maksu- mus	Tasutud kuni 2006	Saldo 31.12.06	Tasutud 2007	Saldo 31.12.07	Kuulub tasumisele 2008
296190	137361	158 829	26 297	132 532	27 642

Kasutusrendi tingimustel renditud sõiduauto on kajastatud bilansikirjel „Masinad ja Seadmed“ järgmiselt:

	31.12.2007	31.12.2006
Soetusmaksumus	296 190kr	296190 kr
Akumuleeritud kulum	177 714kr	118 476 kr

Kasutusrendi tingimustel on renditud sõiduauto Volkswagen Polo Firstline 1,2.

Intressimääraks on 6 kuu Euribor, millele lisandub marginaal 2,50% aastas.

Allkirjastamise hetkel oli intressiks 4,7% aastas

Viimane osamakse tasutakse graafikujärgselt 30.septembril 2009.a.

Juhatuse esimees Raivo Laanemaa

Alg- maksu- mus	Tasutud 2004	Tasutud 2005	Tasutud 2006	Saldo 31.12.06	Tasutud 2007	Saldo 31.12.07	Kuulub tasumisele 2008
157915	22 713	15 844	19 484	99 874	18 746	81 128	19 506

Kasutusrendi tingimustel renditud sõiduauto on kajastatud bilansikirjel „Masinad ja Seadmed“ järgmiselt:

	31.12.2007	31.12.2006
Soetusmaksumus	157 915kr	157 915 kr
Akumuleeritud kulum	78 958kr	47 375 kr

Kasutusrendi tingimustel on renditud sõiduauto Toyota Corolla Verso.
Intressimääraks on 6 kuu Euribor, millele lisandub marginaal 2,50% aastas.
Allkirjastamise hetkel oli intressiks 4,7% aastas
Viimane osamakse tasutakse graafikujärgselt 30.mail 2010.a.

Alg- maksu- mus	Tasutud 2005	Tasutud 2006	Saldo 31.12.06	Tasutud 2007	Saldo 31.12.07	Kuulub tasumis- ele 2008
298763	91 210	25 202	182 350	26 167	156 183	27 171

Kasutusrendi tingimustel renditud sõiduauto on kajastatud bilansikirjel „Masinad ja Seadmed“ järgmiselt:

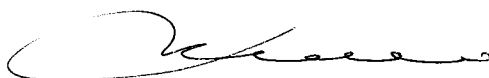
	31.12.2007	31.12.2006
Soetusmaksumus	298 763kr	298 763 kr
Akumuleeritud kulum	149 381kr	89 629 kr.

Kasutusrendi tingimustel on renditud sõiduauto Suzuki Liana 1,2.
Intressimääraks on 6 kuu Euribor, millele lisandub marginaal 1,90% aastas.
Allkirjastamise hetkel oli intressiks 6,061% aastas
Viimane osamakse tasutakse graafikujärgselt 30.mai 2012.a.

Algmaksumus	Tasutud 2007	Saldo 31.12.07	Kuulub tasumisele 2008
169449	31 337	138 112	21 679

Kasutusrendi tingimustel renditud sõiduauto on kajastatud bilansikirjel „Masinad ja Seadmed“ järgmiselt:

	31.12.2007	31.12.2006
Soetusmaksumus	169 449 kr	0 kr
Akumuleeritud kulum	19 769 kr	0 kr

Juhatuse esimees Raivo Laanemaa

Lisa 9. Müügitulu geograafilises lõikes

Kogu käive on teostatud Eesti Vabariigis.

	2006 (krooni)	2006 (%)	2007 (krooni)	2007 (%)
Käive kokku	3 737 989	100	4 504 325	100
Kuldisperma müük	3 379 588	90	4 161 228	92
Aretusteenused	273 408	7	247 936	6
Koolitusteenused	84 993	3	95 161	2

Lisa 10. Tõukari

Tõukulte oli bilansi kuupäeva seisuga Eesti Tõusigade Aretusühistul 56. Neist 51 peeti seemendusjaama laudas, 5 asusid karantiinis.

2007 aasta jooksul läks karjast välja 36 kultu, mille eest saadi 41 713 krooni.

Võttes aluseks 2007 aasta realiseerimishindasid on 51 kuldi realiseerimishind 64 887 kr.

Tõukuldid kantakse perioodi kuludesse soetamismaksumuses ning kajastuvad kasumiaruandes real „Kaubad, toore, materjal ja teenused”. 2007.a. soetati tõukulte 382 634.- krooni eest.

Lisa 11. Tehingud seotud osapooltega

Juhatuse hinnangul 2007. aastal avalikustamisele kuuluvaid tehinguid seotud osapooltega ei toimunud.

Juhatuse esimees Raivo Laanemaa

MAJANDUSAASTA KASUMI JAOTAMISE ETTEPANEK

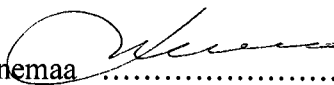
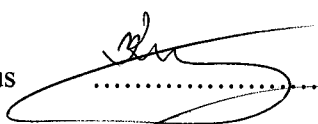
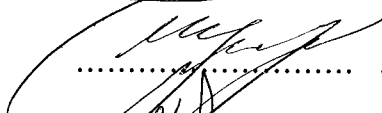
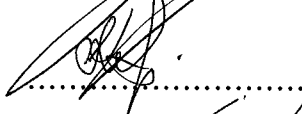
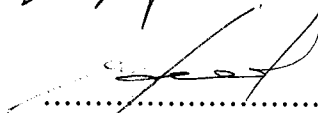
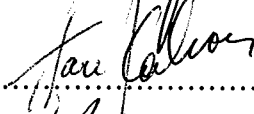
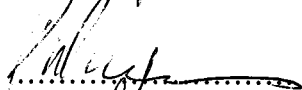
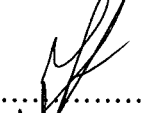
Juhatus teeb ettepaneku paigutada kogu 2007 aasta kasum muudesse reservidesse:

Jaotamata kasumi jääk 31.12.2006	626 365
Aruandeaasta kasum	1 472 200
Reservi	-1 472 200
Jaotamata kasumi jääk pärast jaotamiskandeid	626 365

Juhatuse esimees Raivo Laanemaa

MAJANDUSAASTA ARUANDE ALLKIRJAD

	Allkiri	Kuupäev
Juhatuse liige	Raivo Laanemaa 	26.03.2008. a
Nõukogu esimees	Aare Mölder 	27.03.2008
Nõukogu liige	Merle Kruus 	26.03.2008
Nõukogu liige	Margo Jäger 	26.03.2008
Nõukogu liige	Eeva Kõomägi 	26.03.2008
Nõukogu liige	Urmas Laht 	26.03.2008. a
Nõukogu liige	Ermo Sepp 	26.03.2008
Nõukogu liige	Ants Ossip 	26.03.2008
Nõukogu liige	Aare Kalson 	26.03.2008
Nõukogu liige	Peeter Pihlakas 	26.03.2008
Nõukogu liige	Aivar Juhkov 	26.03.2008
Nõukogu liige	Ulve Märtsen 	26.03.2008

Juhatuse esimees Raivo Laanemaa

Audiitori järeldusotsus Eesti Tõusigade Aretusühistu osanike koosolekule

Olen kontrollinud **Eesti Tõusigade Aretusühistu** 31.12.2007a lõppenud majandusaasta kohta koostatud raamatupidamise aastaaruannet. Raamatupidamise aastaaruande koostamine on ettevõtte juhtkonna kohustus. Minu ülesanne on anda auditi tulemustele tuginedes omapoolne hinnang raamatupidamise aastaaruande kohta.

Sooritasin auditi kooskõlas Eesti Vabariigi audiitortegevuse eeskirjaga. Nimetatud eeskiri nõuab, et audit planeeritaks ja sooritataks viisil, mis võimaldab piisava kindlusega otsustada, et raamatupidamise aastaaruanne ei sisalda olulisi vigu ja ebatäpsusi. Auditi käigus olen väljavõtteliselt kontrollinud tõendusmaterjale, millel põhinevad raamatupidamise aastaaruandes esitatud näitajad. Minu audit hõlmas ka raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud arvestuspõhimõtete ja juhtkonnapoolsete raamatupidamislike hinnangute kriitilist analüüsi ning seisukohavõttu tervikuna. Arvan, et minu audit annab piisava aluse arvamuse avaldamiseks **Eesti Tõusigade Aretusühistu** raamatupidamise aastaaruande kohta.

Olen seisukohal, et **Eesti Tõusigade Aretusühistu** raamatupidamise aastaaruanne seisuga 31.12.2007a, mis on koostatud kooskõlas Eesti Vabariigi raamatupidamise seadusega, kajastab olulises osas õigesti ja õiglaselt **Eesti Tõusigade Aretusühistu** finantsseisundit, omakapitali ja rahavoogusid seisuga 31.12.2007a ning siis lõppenud majandusaasta kasumit.

Tartus 26.märtsil 2008aastal

Vannutatud audiitor Helju Linnas